

Rok XXIII
Nr 9
(273)

GŁOS GARBOWA

Wrzesień 2013

ISSN 1505-1749

24 strony

PISMO UKAZUJE SIĘ PRZY TOWARZYSTWIE PRZYJACIÓŁ ZIEMI GARBOWSKIEJ

W numerze m.in.: Wstępniak * Początek nowego roku szkolnego * Echa Dożynek Powiatowych, Wojewódzkich i Prezydenckich * U Prezydenta RP w Spale * Dożynkowy wieniec w Pałacu Prezydenckim * Moje refleksje dożynkowe * 330 rocznica Odsieczy Wiedeńskiej * Nasze samorządowe sprawy * Inwestycje gminne * Z życia szkół i parafii * Na spacerze z kijkami * Lato zamknięte w słoju * Festyny promujące Ekomuzeum Lubelszczyzny oraz stałe rubryki...

DOŻYNKI PREZYDENCKIE W SPALE

fol. Piotr Mołęcki KPRP

Para Prezydencka i zwycięski wieniec KGW z Garbowa

DOŻYNKI POWIATOWE W RADAWCU

DELEGACJA GMINY GARBÓW I GOSPODARZE DOŻYNEK

PIERWSZE MIEJSCE WIENIEC DOŻYNKOWY KGW Z GARBOWA I NAGRODA PUBLICZNOŚCI

KGW-z-Lesiec

Zegnaj lato... Witaj szkoło...

Skończyło się słoneczne, upalne lato, nastała złota polska jesień i dzieci wróciły do szkół. 2 września zabrzmiał w szkołach dzwonek kończący czas wakacyjnego wypoczynku. Pierwszy miesiąc nowego roku szkolnego 2013/2014 już za nami. Według danych z dnia 23 września w gminie Garbów, w bieżącym roku, funkcjonuje 6 szkół podstawowych i dwa gimnazja.

Łącznie uczyć się będzie 819 uczniów (bez oddziałów „O”), mniej o 52 osoby, niż w roku ubiegłym.

Szkoły prowadzone przez Gminę Garbów:

SP w Bogucinie – 93 uczniów

SP w Garbowie – 133 uczniów

SP w Przybysławicach – 201 uczniów

SP w Woli Przybysławskiej – 56 uczniów

Publiczne Gimnazjum w Garbowie – 223 uczniów

Publiczne Gimnazjum w Przybysławicach – 113 uczniów

Do wymienionych szkół uczęszczają również pięciolatki i sześciolatki

Oddział „O” w Garbowie – 17 dzieci, oddział pięciolatek – 15 dzieci

Oddział „O” w Przybysławicach – 21 dzieci, oddział pięciolatek – 16 dzieci

Oddział „O” w Woli Przybysławskiej – 13 dzieci

Szkoły prowadzone przez stowarzyszenia:

SP w Leścach prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Leśce – 36 uczniów

Oddział „O” w Leścach – 15 dzieci

Niepubliczne Przedszkole „Leśmiankowo” w Leścach – 48 dzieci

SP w Borkowie prowadzona przez Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Borków i Janów – 13 uczniów

Oddział „O” w Borkowie – 8 dzieci

Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek – 130 dzieci (6 grup)

Z wyżej wymienionymi uczniami pracować będzie – 95 nauczycieli, plus w Borkowie 6 nauczycieli (w tym 3 zatrudnionych na części etatu), w Leścach – 11 nauczycieli (w tym 8 zatrudnionych na części etatu).

Wczesną edukacją przedszkolną, w tzw. **Zespołach Wychowania Przedszkolnego**, gmina obejmie około 40 dzieci. Zespoły, zorganizowane na prośbę rodziców, prowadzone są przez Urząd Gminy i znajdują się: w Garbowie, Przybysławicach i Woli Przybysławskiej. Zarówno uczniom, jak i nauczycielom życzymy zdrowia i pełnego sukcesów nowego roku szkolnego.

Redakcja

Nowy rok szkolny 2013/14 rozpoczęty

W poniedziałkowy poranek 2 września br., w szkołach Gminy Garbów zainaugurowano nowy rok szkolny. Rozpoczęły go Msze św. w kościele Przemienienia Pańskiego w Garbowie oraz Msza św. odprawiona w budynku Zespołu Szkół w Przybysławicach. Dziękowano Bogu za minione wakacje, modlono się o zdrowie i siły do nauki oraz w intencji Ojczyzny i za wszystkie ofiary II wojny światowej.

Po zakończeniu liturgii przedstawiciele młodzieży szkolnej, kombatanów, władz gminnych i parafii złożyli kwiaty i zapalili znicze przy pomniku upamiętniającym naszych lokalnych bohaterów – lotników, uczestników walki o Polskę i Anglię. Wójt gminy i przedstawiciele kombatanów, tradycyjnie, jak co roku, zapalili znicze przy pomnikach pamięci w Bogucinie, Garbowie i na grobach poległych żołnierzy.

Dalsze uroczystości miały miejsce w budynkach szkolnych, gdzie uczniowie spotkali się z dyrektorami szkół i wychowawcami. Wystuchali też okolicznościowych programów artystycznych.

Na pewno był to wyjątkowy dzień dla dzieci, które po raz pierwszy postawiły swoje kroki w tych placówkach.

Szkoła jest nie tylko miejscem zdobywania wiedzy, ale i kształtowania postaw młodego pokolenia, a sukces zależy będzie od wielu czynników, m.in. od współpracy nauczycieli, rodziców i organu prowadzącego.

74 rocznica II wojny światowej

fol. Katarzyna Oleszek

Wieniec z Garbowa - najpiękniejszym wieńcem w Polsce!

Podczas tegorocznych Dożynek Prezydenckich wieniec dożynkowy Koła Gospodyń Wiejskich z Garbowa, uznano za najpiękniejszy w kraju.

- Jesteśmy szczęśliwi i dumni, że nasz wieniec zwyciężył.

W dniach 14-15 września 2013 roku do Spały, w woj. łódzkim, zjechali przedstawiciele szesnastu regionów Polski, by uczestniczyć w Dożynkach Prezydenckich.

Pierwszego dnia organizatorzy przygotowali na stadionie Centralnego Ośrodka Sportowego przy głównej scenie **Miasteczko Regionów i Aleję Twórców Ludowych**, gdzie swoje produkty regionalne prezentowali przedstawiciele poszczególnych województw. Towarzyszyły im pokazy rzemiosła i rękodzieła artystycznego, kiermasze tradycyjnej polskiej żywności i występy zespołów ludowych.

W tym roku Lubelszczyznę reprezentowały delegacje: gminy Garbów z wieńcem dożynkowym, powiatu lubelskiego i Urzędu Marszałkowskiego.

W sobotę, 14 września, gościem specjalnym Dożynek była Pani Prezydentowa, która zwiedziła aleję wystawców i twórców. Dłużej zatrzymała się przy stoisku Lubelszczyzny, rozmawiała i oglądała prezentowane produkty: Gminy Garbów, Zespołu Szkół Rolniczych w Pszczelnej Woli i Wojewódzkiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Końskowoli. Podziwiała kopię obrazu „Sobieski pod Wiedniem”, złożyła gratulacje i autograf autorce dzieła – Krystynie Złot. W imieniu gminy wręczyliśmy pani Annie Komorowskiej publikację oraz obraz przedstawiający garbowski kościół, namalowany przez Krystynę Złot.

Po wizycie emocje opadły, więc spokojnie już przyjmowaliśmy kolejnych gości, częstując naszymi przysmakami: buraczkiem (wspomnieniem po Cukrowni „Garbów”), rybkami ze „Złotej Rybki”, zylcami (gryczakami) z Piekarni Nakoniecznego, kielbasą Wawerskiego, smalcem, ogórkami i ciastem naszych gospodyń. Na naszym stoisku prezentowano też „Perły” lubelskie: Sękacz podlaski – Wojciech Zaniewicz (nagroda otrzymana w konkursie „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” w 2001). Nawiązywaliśmy kontakty z przedstawicielami różnych regionów Polski i wymienialiśmy materiały promocyjne. Oprawę muzyczną naszego stoiska zapewniła Kapela Wojciechowska, która zachęcała do tańca zarówno gości, jak i obsługę stoiska.

Na scenie w centrum Miasteczka Regionów grały i śpiewały zespoły ludowe, a w Alei Twórców lubelskie rękodzieło prezentowały „Garbowskie Kwiaciarki”: Elżbieta Prażmo, Anna Chojnowska, Beata Chołżyńska i Wiesława Jurgielewicz.

W sobotę odbyło się również Forum Debaty Publicznej „Kobieta wiejska we współczesnym świecie” z udziałem małżonki prezydenta Anny Komorowskiej. W spotkaniu uczestniczyły: Małgorzata Sanaluta, Katarzyna Chabros, Barbara Boguta, Wiesława Furtak i Zdzisława Sempka.

Równocześnie w centrum Spały rozstawili swoje stoiska pozostali wystawcy. Na scenie występowały zespoły ludowe, a pod sceną prezentowały swoje wieńce województwa i trwał konkurs na „Najpiękniejszy wieniec

dożynkowy”. W napięciu wszyscy oczekiwali na ogłoszenie werdyktu.

Komisja konkursowa najwyżej oceniła wieniec **Koła Gospodyń Wiejskich z Garbowa, który reprezentował województwo lubelskie**. Ogłoszeniu werdyktu towarzyszyły łączy szczęścia, panowie z naszej delegacji też się wzruszyli. Został doceniony wynik pracy kobiet z Garbowa – za kompozycję, precyzję i kunszt wykonania dzieła. I choć mocno po pracy bolały dłonie, to trud się opłacił, ich serca były przepełnione radością.

Najpiękniejszy wieniec w kraju ma kształt kuli zwieńczonej koroną z lnu i czarnuszki oraz krzyżem. Wykonany został z różnych zbóż: pszenicy, pszenżyta, owsa, jęczmienia browarnego oraz lnu i czarnuszki, przyozdobiony kwiatami i winogronami wplecionymi ze słomy. W środku, na tacy wykonanej ze słomy, położono bochen chleba upieczony z tegorocznego zboża.

Wieniec jest dziełem rąk pań, które specjalizują się w wykonywaniu wieńców tradycyjnych: Danuty Kulik (przewodniczącej Koła), Marii Ewy Wójcik, Anny Chojnowskiej, Elżbiety Prażmo, Marty Jędrejek, Danuty Jędrejek, Bogumiły Fiut, Krystyny Gawron, Aleksandry Cielebak, Lidii Szarugi, Wiesławy Furtak, Zofii Tkaczyk, Beaty Chołżyńskiej, Jadwigi Wardzińskiej, Barbary Walczak, przy pracy pomagały też seniorki: Alina Wójcik i Janina Jędrejek-Kawka.

Przygotowanie wieńca zajęło członkiniom Koła około miesiąca. Wieniec wykonany na Dożynki Gminne był bardziej okazały niż ten zaprezentowany w Spale. Panie musiały zdemontować koronę ze zbóż, ponieważ wieniec był za wysoki (regulaminowa wysokość to 1,80 m i szerokość 1,5 m).

Drugie i trzecie miejsce w konkursie na „Najładniejszy wieniec dożynkowy” zajęły kolejno wieńce z województwa śląskiego i podkarpackiego. W rozstrzygnięciu konkursu, jako gość honorowy, uczestniczyła małżonka prezydenta

W niedzielę, 15 września, około godz. 10.00 stoiska w Miasteczku Regionów odwiedził Prezydent Bronisław Komorowski. Przy stoisku Lubelszczyzny szanownego Gościa powitała chlebem delegacja na czele z Tomaszem Pękalskim, członkiem Zarządu Województwa Lubelskiego, Jadwigą Tatarą, zastępcą dyr. Departamentu ds. Rolnictwa i Środowiska, Robertem Wójcikiem, wicestarostą powiatu oraz wójtem gminy Kazimierzem Firlejem.

Pan Prezydent szczególnie zainteresował się kopią obrazu Jana Matejki „Sobieski pod Wiedniem”. Niespodziewanie (bez ochrony) wszedł do środka stoiska i oglądał obraz, mówiąc do autorki dzieła, że z wieńcem wygrali i Sobieskiego mają – dwie Viktorie.

Przywitał się również z Haliną Stępnia, prezesem Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Garbowskiej, która przedstawiła walory i ciekawych ludzi garbowszczyzny. Kazimierz Firlej i Małgorzata Sanaluta, zastępca wójta, ofiarowali wydawnictwa promujące gminę Garbów. Prezydent z każdym serdecznie rozmawiał i pozował do zdjęć.

Lubelskie stoisko odwiedził również Minister Rolnictwa Stanisław Kalemba. Dłużej zatrzymał się u nas Minister

Fotorelacja z Dożynek Prezydenckich w Spale

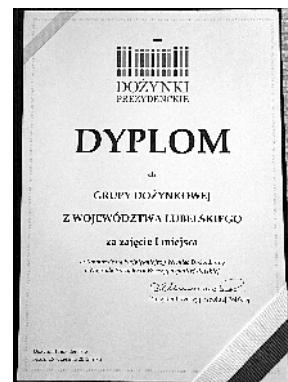
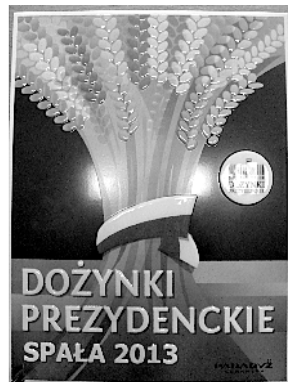
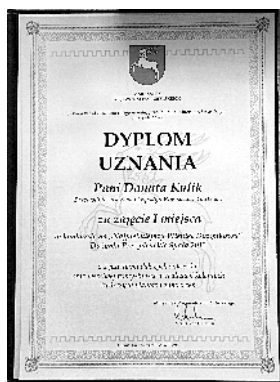
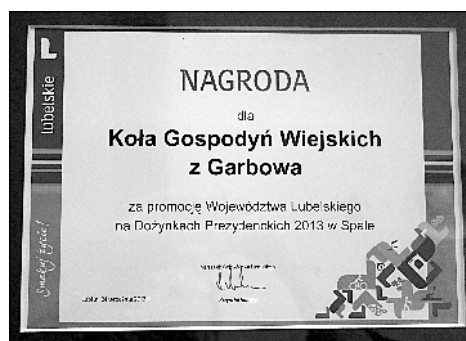

Pani Anna Komorowska i Kazimierz Firlej, w głębi Jadwiga Tatara

Wójt gminy Garbów, Olgierd Dziekoński i Krystyna Zlot

Kapela Wojciechowska

Olgiard Dziekoński, prawnuk projektanta garbowskiej świątyni – Józefa Piusa Dziekońskiego, któremu wręczyliśmy książki o Garbowie oraz obraz Krystyny Zlot z widokiem kościoła.

Niedzielne uroczystości, odbywały się przy zmiennej pogodzie, a rozpoczęła je Msza św. w Kaplicy Polowej AK pod przewodnictwem biskupa łowickiego Andrzeja F. Dziuby. W liturgii uczestniczyła Para Prezydencka, jak również minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi – Stanisław Kalemba.

– *Spraw Panie, aby nikomu w tym roku nie zabrakło pożywienia. Wspomagaj swoją łaską wszystkich pracujących na roli i ich wspomagających. Naucz nas dzielić się Twoimi darami z każdym, kto znajdzie się w niedostatku. Pozwól nam tak korzystać z dóbr tej ziemi, abyśmy zasłużyli na uczestnictwo w wiecznej radości w Twoim domu* – powiedział bp Dziuba, błogosławiąc wieńce dożynkowe.

Po Mszy św. Prezydent powitał wszystkie delegacje wieńcowe i wręczył dla Koła z Garbowa dyplom za pierwsze miejsce w konkursie wieńcowym. Następnie para prezydencka i goście wsiedli do bryczek i barwny korowód, któremu towarzyszyło muzykowanie i śpiewanie, przemaszerował na stadion Centralnego Ośrodka Sportowego, gdzie miała miejsce główna część Święta Plonów.

Korowód dożynkowy otwierał wieńiec z Garbowa niesiony przez przystojnych panów w strażackich mundurach: Tadeusza Pacułę, Piotra Adamczyka, Jacka Poleszaka i Jerzego Kuryłę, których otaczał krąg garbowskich gospodyń w pięknych strojach lubelskich. Tablicę z nazwą gminy, powiatu i regionu, przed delegacją wieńcową, niósł Marian Wójcik również w stroju ludowym.

W marszu z kaplicy na scenę główną (ok. 1,5 km) śpiewom kobiet towarzyszyła wiernie Kapela Wojciechowska, w zespole której grał najstarszy na dożynkach muzyk 94 letni Czesław Zajac.

Garbowska grupa wieńcowa wniosła zwyczajski wieńiec na scenę główną i była obecna podczas całej ceremonii.

Zgodnie z tradycją Gospodarze przeszli przez bramę dożynkową i udali się na scenę, starostowie dożynek Zofia Kozłowska i Krzysztof Kalenik wręczyli parze Prezydenckiej chleb upieczony z tegorocznej mąki. Następnie Zespół Pieśni i Tańca „Łany” obtańczył Gospodarzy Dożynek przy naszym wieńcu.

W swoim oficjalnym wystąpieniu prezydent Bronisław Komorowski powiedział m.in.:

– *„Jan Paweł II mówił do rolników, że model chłopa lub chłoporobotnika pracującego z małym skutkiem, a ponad siły, winien być zastąpiony modelem wydajnego i niezależnego producenta. Świadomego i umiejącego korzystać nie gorzej niż inni z dóbr kultury i zdolnego do jej pomnażania”. Te słowa brzmiały wówczas jak marzenia. Dzisiaj jesteśmy bardzo blisko realizacji papieskich marzeń z okresu sprzed przekształceń ustrojowych w naszym kraju... – Polska wieś nie jest rajem na ziemi. Ma wiele kłopotów, ma wiele problemów. Ale jest takim miejscem, w którym widać, że ciężka praca przynosi efekty, jest pracą owocną. I to powinno dla nas stanowić zachętę na przyszłość* – mówił.

Wyraził też wdzięczność tym, którzy pracują na rzecz nowoczesności i przyszłości polskiej wsi.

– *Chcę podziękować także wszystkim, którzy pilnują pięknej narodowej tradycji, która ma swoje szczególne zakorzenienia na wsi polskiej. Chcę serdecznie podziękować także rodzinom wiejskim – kobietom, rolnikom, dzieciom, młodzieży za to, że stara się wykorzystać najlepiej jak można nowe szanse w postaci edukacji, dążenia do lepszego wykształcenia* – mówił.

Podkreślił, że najpiękniejszy wieńiec dożynkowy uwiły kobiety z Garbowa. Z sentymentem wspominał tę miejscowość. – *Kiedy w latach 80-tych wszystko było na kartki, jechałem z całą pięcioosobową rodziną „maluchem” i zawsze w Garbowie udawało mi się kupić cukier bez kartek!* – powiedział. Słowa te wywołały uśmiech radości na twarzach przedstawicieli naszej gminy.

Do udziału w Ceremoniale Dożynkowym i Gościńcu Prezydenta imienne zaproszenia z Kancelarii Prezydenta otrzymali i uczestniczyli w nim: wójt Kazimierz Firlej, przewodniczący Rady Gminy Jan Kazimierz Dudzik, zastępca wójta Małgorzata Sanaluta i przewodnicząca Komisji Kultury RG Katarzyna Chabros.

Cały przebieg uroczystości na żywo transmitowała TVP1, można też było ją oglądać na zainstalowanych telebimach. Dokumentację fotograficzną z Dożynek Prezydenckich wykonał Stanisław M. Stępiak, red. naczelny „Głosu Garbowa”.

Wieczorem, setki młodych ludzi, przybyło na koncert. Na scenie, w centrum Spały, zagrał Enej. W tym czasie delegacja z Garbowa pakowała swoje stoisko. Powrotowi towarzyszyło zmęczenie, ale i wielka radość.

***

Jesteśmy wdzięczni Panu Marszałkowi Krzysztofowi Hetmanowi, że docenił dorobek, doświadczenie, artyzm pań z Garbowa w zakresie kultywowania kultury ludowej i zaprosił Koło wraz z władzami gminy do reprezentowania Województwa Lubelskiego na tegorocznych Dożynkach Prezydenckich w Spale.

Delegacja Garbowa godnie reprezentowała Ziemię Lubelską, a pierwsze miejsce za wieńiec dożynkowy KGW z Garbowa na Dożynkach Ogólnopolskich to najpiękniejsza promocja naszej gminy i regionu.

Halina Stępiak i Małgorzata Sanaluta

***

Historia Dożynek Prezydenckich organizowanych w Spale sięga roku 1927, kiedy to patronat nad uroczystością objął prezydent Ignacy Mościcki. Dożynki Prezydenckie w Spale organizował w latach 1927-1938. Do przedwojennej tradycji (po 62 latach), w 2000 roku powrócił Prezydent Aleksander Kwaśniewski i od tej pory jest ona kontynuowana przez kolejnych Prezydentów RP.

W latach 2006-2008 dożynki w Spale miały charakter regionalny. W 2009 r. powrócił do nich Lech Kaczyński. Bronisław Komorowski jest czwartym prezydentem, który przyjeżdża do Spały.

Członkinie KGW z Garbowa
serdecznie dziękują
Zarządowi Banku Spółdzielczego
w Niemcach o/Garbów
za dofinansowanie wieńca dożynkowego

Pieśń dożynkowa

Słowa: Ewa Maria Wójcik
na melodię „Dwanaście Aniołów”

Starym obyczajem
Czas dożynek nastał
Dziś za ten chleb święty 2x
Trzeba złożyć dzięki.
Za zebrane plony
Podziękować trzeba
Rolnikom za pracę 2x
I przychylność nieba.

Zacnym gospodarzom
Nisko się kłaniamy
Wieniec z Lubelszczyzny
Z pięknego Garbowa
Dzisiaj Wam wręczamy

Ref. Graj muzyczko, graj wesoło
Dziś świętujemy razem wkoło
Graj muzyczko graj da -da -na
Nasza ziemio ukochana.

Niesiemy ten wieniec
Najpiękniejsze kłosa
Tym braciom od pióra 2x
I braciom od kosy.

W nim kłosa zebrane
Są z naszego pola
Z którym jest związana 2x
Nasza chłopska dola.

Ref. Graj muzyczko, graj wesoło...
Niesiemy ten wieniec
Co do słońca sięga
On z pracy się zrodził 2x
Nie w uczonych księgach.

Kwiatami z rąk naszych
Pięknie ozdobiony
Dzięki nim składamy 2x
Za ten dar, za plony.

Ref. Graj muzyczko, graj wesoło...
Niech na naszych twarzach
Uśmiech się pokaże
Sto lat niech nam żyją 2x
Wszyscy gospodarze.

Wyciągnijmy ręce
Wysoko do nieba
Żeby nam nigdy 2x
Nie zabrakło chleba.
Zróbmy tutaj wszyscy
Przyjacielskie koło
By na tych dożynkach 2x
Było nam wesoło,

Ref. Graj muzyczko, graj wesoło...

KGW z Garbowa i Kapela Wojciechowska (fot. S.M. Stępiak)

Konkurs na „Najładniejszy wieniec dożynkowy” rozstrzygnięty

W sobotę (14 września) rozstrzygnięto konkurs na „Najładniejszy wieniec dożynkowy” o nagrodę Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Nagrodzony wieniec dożynkowy KGW z Garbowa (fot. S.M. Stępiak)

Gościem honorowym tegorocznego konkursu była Anna Komorowska – małżonka Prezydenta, a pracem komisji konkursowej podobnie jak w latach ubiegłych przewodniczył Minister Dariusz Młotkiewicz – Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta RP. W konkursie wzięły udział grupy reprezentujące wszystkie województwa.

Pierwsze miejsce zajął wieniec województwa lubelskiego, przygotowany przez gminę Garbów; drugie miejsce wieniec województwa śląskiego, przygotowany przez gminę Bieruń; trzecie wieniec województwa podkarpackiego, przygotowany przez gminę Pawłosiów. Zwycięski wieniec zostanie wręczony prezydentowi podczas Ceremoniału Dożynkowego.

Komisja konkursowa, w skład której weszli również: Dyrektor Muzeum im. Antoniego hr. Ostrowskiego w Tomaszowie Mazowieckim – Wiesława Bogurat, Dyrektor Muzeum Regionalnego w Opocznie – Tomasz Łuczowski, Członek Zarządu Powiatu w Tomaszowie Mazowieckim – Leon Karwat oraz Główny Specjalista z Kancelarii Prezydenta RP – Marzena Małyska – jako sekretarz komisji, dokonując oceny poszczególnych wieńców zwracała uwagę na: zgodność z tradycją w zakresie kompozycji, formy, materiału i techniki wykonania; różnorodność użytych materiałów naturalnych; walory estetyczne; ogólny wyraz artystyczny – nawiązujący formą do tradycyjnych wieńców dożynkowych oraz sposób prezentacji wieńca w tym stroje grupy wieńcowej i ośpiewanie.

Celem konkursu jest między innymi kultywowanie i popularyzacja najbardziej wartościowych i kulturowych tradycji regionalnych oraz najciekawszych dziedzin plastyki ludowej, a także promocja dorobku kulturowego polskiej wsi.

Strona internetowa: Prezydent.pl 14 września 2013

Dożynkowy wieniec w Pałacu Prezydenckim

W Pałacu Prezydenckim w sieni głównej, obok prezydenckiego proporca, został ustawiony wieniec województwa lubelskiego, przygotowany przez gminę Garbów, który zwyciężył w Konkursie na „Najładniejszy wieniec dożynkowy” o nagrodę Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Zwycięski wieniec został wręczony prezydentowi w niedzielę podczas Ceremoniału Dożynkowego w Spale. Pierwsza Dama Anna Komorowska, która była gościem honorowym tegorocznego konkursu, mówiła w niedzielnym wywiadzie dla TVP, że wielką przyjemnością jest podziwianie przygotowywanych z okazji dożynek tradycyjnych wieńców. Przyznała, że konkurs na „Najładniejszy wieniec dożynkowy” ma coraz wyższy poziom.

- Wieniec są przepiękne, pełne zapachów. Cieszę się, że jeden z nich trafi do Pałacu Prezydenckiego - zaznaczyła.

A prezydent wskazywał, że wieńce dożynkowe eksponowane w sieni Pałacu są dla zagranicznych gości ciekawym elementem polskich zwyczajów, wywołują życzliwe i pełne podziwu zainteresowanie.

Pracom komisji konkursowej, podobnie jak w latach ubiegłych, przewodniczył minister Dariusz Młotkiewicz – Zastępca Szefa Kancelarii Prezydenta RP. W konkursie wzięły udział grupy reprezentujące wszystkie województwa. Drugie miejsce w tegorocznym konkursie zajął wieniec województwa śląskiego, przygotowany przez gminę Bieruń, a trzecie wieniec województwa podkarpackiego, przygotowany przez gminę Pawłosiów.

Celem konkursu jest między innymi kultywowanie i popularyzacja najbardziej wartościowych i kulturowych tradycji regionalnych oraz najciekawszych dziedzin plastyki ludowej, a także promocja dorobku kulturowego polskiej wsi.

Strona internetowa: Prezydent.pl

Zwycięski wieniec z Garbowa – nagroda Prezydenta RP

U Prezydenta RP w Spale

W prawdziwe centrum dziedzictwa kulturalnego wsi zamieniła się w niedzielę 15 września br. leżąca w województwie łódzkim letniskowa Spała, w której odbyły się Ogólnopolskie Dożynki Prezydenckie. To miejsce, gdzie co roku reprezentacja Lubelszczyzny święci triumfy. Tak było i tym razem – wieniec, przygotowany przez mistrzynie z Koła Gospodyń Wiejskich z Garbowa, zdobył tu pierwszą nagrodę Prezydenta Rzeczypospolitej!

Ten sukces był nam pisany. Nie bez przyczyny do reprezentowania województwa w prestiżowym konkursie wieńców dożynkowych zaprosiliśmy panie z Garbowa, które na swoim koncie mają już wiele wygranych i wyróżnień. Z ostatnich warto wymienić pierwsze miejsce podczas dożynek wojewódzkich w Siennicy Różanej w 2012 r. i dożynek powiatu lubelskiego w Radawcu w br.

Co zachwyciło jurorów? Wirtuozeria wykonania oraz estetyka wieńca. Trzeba bowiem przyznać, że mało która konkursowa plecionka w Spale wabiła oko tak mocno, jak ta z Garbowa. To kula zwieńczona krzyżem, wykonana z mieszanki zbóż (pszenicy, pszenżyta, jęczmienia i owsa) z dodatkiem lnu i czarnuszki. W środku znajduje się słomiana taca z chlebem wypieczonym z tegorocznej mąki. Całość panie przyozdobiły misternie wplecionymi ze słomy kwiatami i winogronami.

Kunszt mistrzyń z Garbowa doceniła m.in. małżonka prezydenta RP, która brała udział w rozstrzygnięciu konkursu wieńcowego. Annę Komorowską mogliśmy również gościć na lubelskim stoisku zlokalizowanym w Miasteczku Regionów w sobotę, 14 września. Dzień później odwiedzili nas gospodarz dożynek -Bronisław Komorowski, Prezydent RP i Stanisław Kalemba, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

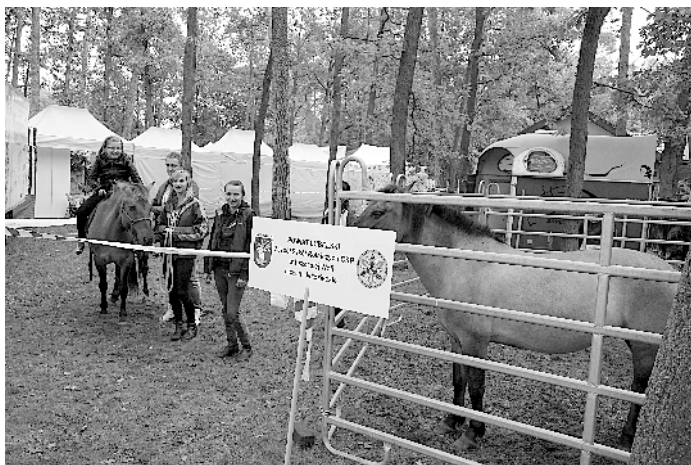
Delegacja województwa, powiatu lubelskiego i gminy Garbów

Obaj dostojni goście spotkali się wówczas z Tomaszem Pękalskim, członkiem Zarządu Województwa Lubelskiego oraz mieli okazję do podziwiania walorów lubelskiej wsi, tak współczesnych, jak i tradycyjnych. W przestronnym namiocie było bowiem miejsce i na prezentację atrakcji Powiatu Lubelskiego, i na promocję jedyne w Europie Technikum Pszczelarskiego w Pszczeliej Woli, i na wystawę płodów rolnych Lubelskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego, i na... powiew historii.

Mistrzowie rękodzieła zaproszeni przez wójta Garbowa Kazimierza Firleja, przygotowali tu (i w Alei Twórców Ludowych) nie lada atrakcje: warsztaty wicia kwiatków z bibuły i słomy, pokazy hafciarskie i plecionkarskie. Oko przyciągały niezwykle kompozycje kwiatowe, prezentacje Multimedialnej Izby Tradycji w Garbowie oraz wystawa obrazów historycznych. Było też coś dla ciała – pyszne degustacje, palety smakowitości

wpisanych na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministra Rolnictwa m.in. miodów odmianowych i miodowych ciasteczek zwanych „całuskami pszczelowolskimi”.

Postaraliśmy się o to, by na stoisko lubelskie przyciągnąć także dzieci. Udało się to za sprawą dwóch wyjątkowych „żywych maskotek”, czyli koników polskich (fot), których największa ostoja znajduje się w Roztoczańskim Parku Narodowym. Dzięki charakterowi i niewielkiemu wzrostowi są one doskonałymi wierzchowcami do nauki jazdy konnej, o czym przekonał się niejeden uczestnik spalskiej imprezy. Ci, których zmęczyły już kiermaszowe atrakcje, mogli podelektować się lubelskimi akordami płynącymi ze sceny Centralnego Ośrodka Sportu w Spale.

fot. H. Stępiak

To tutaj w dwa dożynkowe popołudnia rozbrzmiewały nuty Kapeli Wojciechowskiej (fot), rozpoznawanej w regionie jako „zespół grający wyrafinowaną muzyką ludową w perfekcyjnym wykonaniu”. Żywa reakcja spalskiej publiczności potwierdziła klasę utalentowanych muzyków.

- Dożynki Prezydenckie w Spale to wyjątkowa okazja do szerokiej promocji nie tylko rolniczego dorobku naszego województwa, a przecież mamy w tej dziedzinie olbrzymi potencjał – mówi Jadwiga Tatar, z-ca dyrektora Departamentu Rolnictwa i Środowiska lubelskiego urzędu marszałkowskiego, organizującego przedsięwzięcie.

– W tradycję naszych wyjazdów do Spawy wpisana się już zasada, że każdego roku prezentujemy tu regionalną kuchnię, folklor i współczesne walory kolejnego obszaru. Dzięki temu każdy atrakcyjny zakątek Lubelszczyzny zyskuje szansę na ogólnopolską reklamę. Myślę, że zdajemy również egzamin z turystycznej promocji regionu, o czym świadczy ciągły ruch na lubelskim stoisku.

Źródło: str. internetowa Urzędu Marszałkowskiego

Wygrały w Spale – przyjechały do Marszałka

Koło Gospożyn Wiejskich z Garbowa w województwie lubelskim uwiło najpiękniejszy wieniec w kraju. Kompozycja wygrała tegoroczny konkurs wienców podczas Dożynek Prezydenckich w Spale.

We wtorek (24 września) z gospodyniami spotkał się Marszałek Województwa Lubelskiego Krzysztof Hetman.

- Gratuluję Wam i dziękuję za to wyróżnienie. Cieszę się, że najpiękniejszy wieniec w kraju powstał w województwie lubelskim. To zaszczyt i doskonała promocja naszego regionu – mówił Krzysztof Hetman.

Najładniejszy wieniec w kraju (...) na razie nie wróci do naszego województwa. Zdobi kancelarię Prezydenta RP. Panie nie przyjechały jednak z pustymi rękami. Marszałek dostał od gospożyn specjalnie przygotowany na wizytę wieniec. Mistrzynie arcydzieło w dużym stopniu prezentowały możliwości autorek.

str. internetowa Urzędu Marszałkowskiego (fot. H. Stępiak)

I miejsce - wieniec z Garbowa na Dożynkach Powiatowych

Tegoroczne Dożynki Powiatowe i Gminy Konopnicka, odbyły się 1 września na lotnisku w Radawcu. W korowodzie dożynkowym, rozpoczynającym uroczystość, kroczyli przedstawiciele wszystkich gmin powiatu z wieńcami. W bramie witali ich gospodarze dożynek: wójt Gminy Konopnicka Mirosław Żydek, starosta Powiatu Lubelskiego Paweł Pikula i poseł na Sejm RP Jan Łopata.

Delegacji z Gminy Garbów przewodniczył wójt Kazimierz Firlej, wicewójt Małgorzata Sanaluta wraz z dwoma wieńcami: tradycyjnym KGW z Garbowa i współczesnym KGW z Lesiec.

Oficjalną część uroczystości rozpoczęła Msza św. dziękczynna, której przewodniczył proboszcz parafii z Radawca Dużego ks. kan. Konrad Dobrowolski.

Tegorocznym uroczystościom towarzyszyła zmienna pogoda. Pod koniec liturgii porwisty wiatr zerwał dekoracje i zwał ze stolika wieniec (w kształcie krzyża) KGW z Lesiec. Panie z Garbowa ratowały swoje dzieło, przed deszczem, w pobliskim namiocie.

Do „Konkursu na najpiękniejszy wieniec dożynkowy” zgłoszono 40 wieńców, wszystkie były pomysłowe i starannie wykonane. Po raz pierwszy konkursowe wieńce były oceniane nie tylko przez jury, ale również przez publiczność, która głosowała na specjalnych kartach przy powiatowym stoisku. W komisji, w tym roku, znaleźli się reprezentanci wszystkich gmin, uczestniczących w dożynkach.

Wśród wieńców tradycyjnych I miejsce zajął wieniec KGW z Garbowa, który uzyskał również nagrodę publiczności. Drugie miejsce wśród wieńców tradycyjnych zajęło KGW z Wojciechowa, a trzecie sołectwo Karolin z gminy Zakrzew.

Ogłaszaniu wyników i wręczaniu nagród przez starostę Pawła Pikulę, towarzyszyła już poprawa pogody. Widzowie z zainteresowaniem mogli więc obejrzeć występy zespołów ludowych, w tym „Wesele Jantka i Mani” w wykonaniu KGW z Lesiec.

Obok sceny głównej Lokalna Grupa Działania „Kraina wokół Lublina” zorganizowała „Wioskę LGD”. Tworzyło ją 16 stoisk gminnych (Bełżyce, Borzechów, Bychawa, Garbów, Głusk, Jabłonna, Jastków, Konopnica, Krzczonów, Niedrzwica Duża, Niemce, Strzyżewice, Wólka, Wysokie, Wojciechów i Zakrzew), na których wystawcy prezentowali rękodzieło, rzemiosło, produkty regionalne oraz swoje wyroby lokalne.

W „Wiosce LGD” zorganizowano wiele konkursów i otwarty Plener Malarski. Powstałe prace będą przedmiotem aukcji charytatywnej, z której dochód przekazany zostanie na rzecz Domu Dziecka w Woli Gałęzowskiej (uległ spaleni). Artyści przekazali 19 obrazów, w tym malarze z Garbowa: Adam Pacek, Antoni Sylwester Muszyński, Krystyna Złot, Agnieszka Adamczyk i Klaudia Biegalska.

W tym roku do Konkursu o tytuł „**Najładniejszej Posesji Powiatu Lubelskiego**”, zgłoszono 14 posesji, w dwóch kategoriach: zagroda wiejska (gospodarstwo rolne) oraz zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna.

W „kategorii - „zagroda wiejska” III – miejsce zajęła posesja Państwa Grażyny i Jerzego Sykutów, położona w Woli Przybysławskiej, gmina Garbów.

Był to kolejny sukces mieszkańców gminy Garbów na tegorocznych Dożynkach Powiatowych.

Halina Stepniak

Dożynki Wojewódzkie

15 września br, w Wisznicach, w powiecie bialskim odbyły się dożynki województwa lubelskiego. Gospodarzami dożynek byli: wojewoda lubelski Jolanta Szolno-Koguc, marszałek województwa lubelskiego Krzysztof Hetman, starosta bialski Tadeusz Łazowski oraz wójt gminy Wisznice Piotr Dragan.

Uroczystości oficjalne poprzedziła dziękczynna Msza św. w kościele parafialnym w Wisznicach, pod przewodnictwem biskupa Zbigniewa Kiernikowskiego.

Ceremoniał dożynkowy rozpoczęły występy artystyczne nawiązujące do ludowych obrzędów związanych ze żniwami. Następnie starostowie dożynek przekazali gospodarzom owoc pracy rąk i darów ziemi, czyli chleb wypieczony z tegorocznych zbiorów, który następnie gospodarze podzielili i częstowali nim przybyłych gości.

Uroczystość była także okazją do wręczenia odznak „Zasłużony dla Rolnictwa” przyznanych przez ministra rolnictwa. W ramach obchodów odbył się konkurs wieńcowy, podczas którego prezentowane były wieńce z powiatów województwa lubelskiego. Większość z przedstawionych propozycji imponowała pomysłowością i wykonaniem.

Zwycięzcą konkursu w kategorii wieńców tradycyjnych okazał się ten przygotowany przez reprezentację gminy Stężycza, a w kategorii wieńców współczesnych – wykonany przez mieszkańców Huty Tarnawackiej.

Źródło: str. internetowa Urzędu Wojewódzkiego w Lublinie

ZNAK DOBREGO RĘKODZIEŁA dla naszej koronkarki

EWA WIDZ, Ehand z Zagród, gmina Garbów uzyskała prawo używania znaku Polskie rękodzieło/Polish handmade w kategorii: **KORONKARSTWO**

Jest to wyraz uznania dla walorów estetycznych i wysokiej jakości wykonywanych przez nią przedmiotów.

Prace twórczyni można zobaczyć na stronie:

<http://centrumrekodziela.pl/galeria/ehand>

Kontakt do twórcy: ewajola@op.pl

Zachęcamy Państwa do poznania twórców wyróżnionych Znakem Dobrego Rękodzieła oraz ich dzieł, które być może czekają na nowych właścicieli.

Warto wiedzieć...

Przed bitwą wiedeńską miał wezyr wysłać do Lwa Lechistanu korzec maku na znak, że tyle ma żołnierzy pod sobą, ile jest tych ziarenek w korcu – niezliczoną ilość.

Miał na to Sobieski odesłać garniec pieprzu z komentarzem, że Polaków jest tylko tyle ile ziarenek pieprzu, ale niech no ktoś spróbuje je zgryźć!

Msza św. w Kaplicy Polowej AK

Korowód dożynkowy

fot. Kazimierz Firlej

Garbowska grupa wieńcowa na stadionie COS w Spale

fot. Wojciech Olkuśnik KPRP

Wieniec z Garbowa - najpiękniejszy w Polsce

KGW z Garbowa z Panią Prezydentową Anną Komorowską

Nagrode z rąk Prezydenta odbiera Danuta Kulik fot. Piotr Mołęcki KPRP

fot. S.M. Stępiak

Stoisko Lubelszczyzny odwiedzi:

Prezydentowa Anna Komorowska

Prezydent RP Bronisław Komorowski

Tomasz Pękalski - członek Zarządu Województwa Lubelskiego

Stanisław Kalemba - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Minister Kancelarii Prezydenta Olgierd Dziekoński

fot. S.M. Stępiak

Aleja Twórców Ludowych

Stoisko "Garbowskich Kwiaciarek"

Stoisko powiatu lubelskiego - Koniki Polskie

Kapela Wojciechowska

Chleb dożynkowy z Lublina

Miasteczko Regionów

Stoisko WODR w Końskowoli

Stoisko Zespołu Szkół Rolniczych w Pszczelnej Woli

Stoisko Gminy Garbów

fol. S.M. Stepniak

330 rocznica Odsieczy Wiedeńskiej

„Venimus, vidimus et Deus vicit” (przybyliśmy, zobaczyliśmy, Bóg zwyciężył) – te słowa pozostaną w pamięci potomnych, upamiętniają bowiem zwycięstwo króla Jana III Sobieskiego pod Wiedniem. W bieżącym roku przypada 330 rocznica Viktorii Wiedeńskiej.

W 1683 r. król Jan III Sobieski przygotował wyprawę wojenną, w celu udzielenia pomocy wojskowej oblężonemu przez Turków Wiedniowi. Lew Lechistanu (jak zwali go Turcy) przybył z odsieczą na czele 25-tysięcznej armii koronnej złożonej z jazdy, piechoty i artylerii. Po połączeniu z wojskami austriackimi i posiłkami z innych państw armia sojusznicza liczyła 70 tys. żołnierzy. Dowództwo nad całością sił powierzono Sobieskiemu. Wojska tureckie, dowodzone przez wezyra Kara Mustafę, liczyły ponad 100 tys. wojowników.

12 września 1683 roku rozegrano decydującą bitwę. O zwycięstwie sprzymierzonych sił polsko-cesarskich zadecydował atak, przeprowadzony przez Polaków ze wzgórza Kahlenberg. Zwycięstwo miało ogromne znaczenie dla Europy, nie bez przyczyny papież nazwał Sobieskiego Obrońcą Wiary, bo przedmurze chrześcijaństwa ocalił i pogromcą półksiężycy.

W 200 rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej Jan Matejko namalował obraz „Sobieski pod Wiedniem”, który ofiarował, papieżowi Leonowi XIII w 1883r. Powodem przekazania tego dzieła było zaginięcie w Watykanie chorągwi wezyra, zdobytej przez Sobieskiego, która miała być „wiecznym” świadectwem zwycięstwa Polaków, lecz ten drogocenny dar zaginął. Teraz społeczeństwo polskie postanowiło, by obraz stanowił trwałą pamiątkę nie tylko jubileuszu, ale i chwały kraju, którego granice zniknęły z mapy Europy. Od tamtej pory do dnia dzisiejszego monumentalne dzieło Matejki znajduje się w Muzeach Watykańskich.

W gminie Garbów uczczono 330 rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej, nadając jej formę edukacyjną, a to za sprawą malarki Krystyny Zlot, członka Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Garbowskiej. Widząc, jakie znaczenie miało zwycięstwo Sobieskiego pod Wiedniem i sposób upamiętnienia go przez największego naszego malarza historycznego, artystka postanowiła przybliżyć to zdarzenie społeczeństwu Garbowszczyzny i regionu lubelskiego. Wykonał kopię obrazu „Sobieski pod Wiedniem”. Swoją pracę poprzedziła poznaniem historii czasów Sobieskiego, jak również postaci ukazanych na obrazie Matejki.

Odsłonięcie kopii (w formie tryptyku) miało miejsce w kwietniu br., w Multimedialnej Izbie Tradycji, w garbowskiim pałacu. Od tej pory Krystyna Zlot prezentuje historię dzieła grupom i indywidualnym osobom. Jej opowieści o historii wyprawy wiedeńskiej wysłuchało setki osób, m.in.: uczniowie ze szkół w Garbowie, Przybysławicach, Woli Przybysławskiej, członkinie KGW z terenu gminy, sołtysi, studenci, uczestnicy Spotkania Młodych Archidiecezji Lubelskiej. Wyjeżdżała również z obrazem poza teren naszej gminy: do Zawieprzyc, miejscowości na Szlaku Sobieskiego, do szkoły w Sobianowicach, do Pszczelej Woli, położonej na szlaku Ekomuzeum Lubelszczyzny, wystawiała obraz w galerii Towarzystwa Przyjaciół Sztuk Pięknych w Lublinie, a także w Spale podczas Dożynek Prezydenckich.

Zapraszamy wszystkich chętnych do oglądania kopii obrazu Matejki i wysłuchania opowieści i oglądania artefaktów z czasów Sobieskiego. Zainteresowani mogą zgłaszać się pod numer MIT tel. 535 018 863 lub mit@garbow.pl

Halina Stepiak i Krystyna Zlot

Moje refleksje dożynkowe

14-15 września 2013 r. to dni, które utrwala się w naszej pamięci, a szczególnie mieszkańców gminy Garbów. W tym czasie odbywały się Dożynki Prezydenckie w Spale, w powiecie tomaszowskim, gminie Inowłódz.

Tym, co utrwaliło się w mojej pamięci pragnę podzielić się z czytelnikami tego pisma. Otóż dłaczego znalazłam się wśród delegacji naszej gminy.

Prezentowałam kopię obrazu namalowanego przeze mnie pt. „Sobieski pod Wiedniem” – łącznie z przedstawieniem wydarzenia utrwalonego na płótnie obrazu, namalowanego przez Jana Matejkę w 200-setną rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej. Oryginał tego obrazu znajduje się w Muzeach Watykańskich, a wielkość jego wynosi 458x894 cm.

Kopia mojego obrazu była m.in. wystrojem stoiska Garbowa w Miasteczku Regionów w Spale. Stwarzał on klimat upamiętniający 330 rocznicę Odsieczy Wiedeńskiej, jaka przypada w b.r. Służyłam opowiadaniem historii i wydarzeń na nim przedstawionych m.in. przedstawicielom Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie: Tomaszowi Pękalskiemu, członkowi Zarządu Województwa Lubelskiego, dyr. Jadwidze Tatarze, która przejawia duże zainteresowanie historią i malarstwem, inspektorom UM, jak i innym zainteresowanym osobom. Z wielką przyjemnością powitałam Parę Prezydencką, która z zaciekawieniem i przychylnym okiem zwróciła się w stronę obrazu. Pani Prezydentowa wypowiedziała się z dużym uznaniem, co do mojego edukacyjnego przedsięwzięcia w przybliżaniu historii młodemu pokoleniom, gratulując mi zapału.

Prezydent Bronisław Komorowski podchodząc do stoiska zwrócił uwagę na obraz o treści historycznej i głośno wypowiedział słowa: - „Wygrali pierwsze miejsce z wieńcem, ale i Sobieskiego mają” – było to dla mnie miłe, bo nasza gmina zaprezentowała wieniec i odniosła zwycięstwo - Viktorię, jak również przedstawiła Viktorię Sobieskiego pod Wiedniem, która miała tak duże znaczenie dla świata chrześcijańskiego i upamiętnia tegoroczną rocznicę.

W czasie obecności Pary Prezydenckiej przy naszym stoisku otrzymałam od Pani Prezydentowej i Pana Prezydenta autografy na moim folderze malarskim – bardzo miła i wzruszająca pamiątka tego wydarzenia.

Jeśli chodzi o dalsze moje refleksje to nie mogę zapomnieć spotkania z Olgierdem Dziekońskim, ministrem, dyr. Kancelarii Prezydenta, z którym w rozmowie dowiedziałam się, iż jego pradziad był projektantem kościoła Przemienienia Pańskiego w Garbowie. Pan minister powiedział, że jest wzruszony spotkaniem i przypomnieniem faktu projektowania kościoła, który miał możliwość zobaczyć na obrazku przeze mnie namalowanym.

Wracając do zwycięstwa w konkursie wieńców należy chylić czoło w kierunku naszych zdolnych i utalentowanych kobiet. Nie dało się nie zauważyć również ich pięknego śpiewu przy wtórowaniu Kapeli z Wojciechowa. Z całą pewnością można stwierdzić, iż kobiety dały z siebie dużo pracy, zaangażowania i wykazały się determinacją, choćby nawet w sprostaniu przedkonkursowych wymogów, jakie były konieczne w miejscu uroczystości dożynkowych w Spale. Ale wydarzenie zakończyło się radością w pełni osiągniętym sukcesem naszych kobiet.

Panie z KGW w Garbowie odebrały zasłużone pochwały i gratulacje od władz wojewódzkich i stołecznych.

Krystyna Zlot

35-rocznica koronacji Figurki MB Kębelskiej

W dniach 31 sierpnia - 1 września w sanktuarium w Wąwolnicy odbyły się uroczyste obchody 35. rocznicy koronacji cudownej figury Matki Bożej Kębelskiej.

Dwudniowe uroczystości zgromadziły tłumy wiernych, wśród których była grupa pielgrzymów, z dwóch garbowski parafii. W sobotę o godz. 10.00 z parafii Garbów-Cukrownia wyruszyło do Wąwolnicy 118 pielgrzymów wraz z ks. proboszczem Marianem Szubą. W niedzielę (o godz. 5.00), z parafii Garbów pielgrzymka zebrała w swoje szeregi ok. 400 osób. Duchowym ich przewodnikiem był ks. proboszcz Zenon Matyszek, wspierany modlitwą i śpiewem s. Salezjanek.

Uroczystości jubileuszowe rozpoczęła wieczorna Msza św. na wzgórzu, którą odprawił abp senior Bolesław Pylak. O 20.00 wysłuchano koncertu maryjnego, następnie wierni wyruszyli w procesji światła od Kębła. W miejscu objawień Mszę św. odprawił bp. Artur Miziński. Od północy w Bazylice trwało całonocne czuwanie, które rozpoczęła liturgia.

W niedzielę uroczystości wyprowadzono figurę MB Kębelskiej na Plac Różańczy. O godzinie 12.00 wierni wzięli udział w uroczystej sumie pontyfikalnej celebrowanej przez abp. Stanisława Budzika metropolitę lubelskiego, bp. Ryszarda Karpińskiego, bp. Mieczysława Cisto i bp. Artura Mizińskiego. Homilię wygłosi kardynał Kazimierz Nycz, metropolita warszawski.

Podczas mszy zostały poświęcone wieńce dożynkowe, wśród których był wieńiec **KGW z Bogucina i KGW z Zagród**.

Po liturgii nastąpiło odprowadzenie figury MB do Kaplicy. Uroczystości jubileuszowe zakończyła wieczorna msza św., celebrowana przez infułata Jana Pęziola.

Figura Matki Bożej Kębelskiej została ukoronowana w 700-lecie objawień (10 września 1978r.), za zgodą papieża Pawła VI. Aktu koronacji dokonał biskup Bolesław Pylak. Była to ostatnia koronacja w Polsce przed pontyfikatem Jana Pawła II. Od 2001 roku sanktuarium Matki Bożej Kębelskiej nosi tytuł bazyliki mniejszej.

has (fot. K. Oleszek)

„Wakacji z Volumenem”

Podczas tegorocznych wakacji ZESPÓŁ TAŃCA NOWOCZESNEGO „VOLUMEN” organizował bezpłatne zajęcia taneczne dla dzieci, młodzieży i dorosłych w ramach tzw. „Wakacji z Volumenem”. Największym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia taneczne, zumba oraz aerobic. W trakcie pracy z dziećmi i młodzieżą udało się przygotować kilka układów tanecznych charakterystycznych dla różnych form aktywności i stylów tanecznych, w tym, m.in. taniec jazzowy i współczesny, street jazz, hip-hop, crump, cheerleaders, taniec towarzyski – cha-cha-cha, taniec narodowy – krakowiak oraz zumba. Przygotowania do dożynkowego programu rozpoczęły się od 25 lipca. Tancerze doskonalili poznane układy, aby jak najlepiej zaprezentować efekt swojej miesięcznej pracy podczas tegorocznych dożynek gminnych. W wakacyjnym programie wzięli również udział ochotnicy, którzy nie bali się swojej pasji tanecznej przenieść z sali treningowej na scenę.

Obecnie „Volumen” składa się z trzech grup podzielonych ze względu na wiek oraz poziom zaawansowania tanecznego: Volumen IV – grupa dzieci początkujących w wieku od 6-9 lat, Volumen II – grupa młodzieży początkującej w wieku od 10-16 lat (zespoły prowadzone przez Agatę Flisiak), Volumen III – grupa młodzieży zaawansowanej w wieku od 9-16 lat (zespoły prowadzone przez Agatę Wendler).

Zajęcia taneczne realizowane są dwa razy w tygodniu, w wymiarze 1,5 h każde. Zespół specjalizuje się głównie w tańcu nowoczesnym, otwiera się również na inne formy ruchu. Dzięki temu osoby tańczące w zespole są wyposażone w podstawowe umiejętności z szerokiej gamy tańców: współczesnego, towarzyskiego, jazzowego, baletu, ludowego i narodowego oraz z zakresu tańca nowoczesnego, tj. disco-dance, hip-hop, street dance, crumping, locking, popping i inne. Takie działania dają szansę otwarcia młodych adeptów tańca na wszechstronny rozwój muzyczno-ruchowy oraz rozwój sprawności fizycznej.

Poza zajęciami tanecznymi prowadzone są zajęcia fitness: Shape, Fitball, Zumba, Zdrowy kręgosłup, Pilates. Dla wszystkich pasjonatów tańca, którzy nie czują się pewnie na scenie, a mimo to pragną zgłębiać swoje taneczne zainteresowania, polecamy indywidualne lub grupowe lekcje tańca. Zarówno godziny, jak i program zajęć pozostaje do indywidualnego uzgodnienia z instruktorem. Dla narzeczonych przygotowujących się do zawarcia związku małżeństwa prowadzimy zajęcia pt. „Pierwszy taniec”.

Wszelkie informacje z życia zespołu oraz najnowsze aktualizacje na stroni internetowej: www.volumen.garbow.pl. Bliższe informacje na temat organizowanych zajęć można uzyskać również w Gminnej Bibliotece Publicznej w Garbowie.

Instruktor ZTN „Volumen” Agata Flisiak (fot. has)

Kręcić filmy każdy może... czyli słówko o Festiwalu filmowym „Filmoteka szkolna. Akcja!”

W tym roku miałyśmy przyjemność uczestniczenia w festiwalu filmowym Filmoteki Szkolnej w Warszawie. Festiwal trwał w dniach 10-11 czerwca.

Podczas uroczystego rozpoczęcia Festiwalu miało miejsce spotkanie młodzieży, która przyjechała do Warszawy z całej Polski. Rozmowy toczyły się wokół naszych filmowych projektów i trzeba przyznać, że każdy był oryginalny. Po południu odwiedziliśmy studia filmowe. Nam przypadła wizyta w studiu animacji Newborn. Pracownicy stworzyli animowaną wizualizację Warszawy z 1935 roku z dokładnością do najmniejszego szczegółu. Nad piętnastominutowym projektem pracowali ponad 4 lata. Wieczorem, tego samego dnia spotkaliśmy się ponownie przy oglądaniu wybranych przez ekspertów filmów. Po każdym, krótkim seansie był czas na refleksje, wzajemne porady i pochwały.

Następnego dnia rano pojechaliśmy do Warszawskiej Szkoły Filmowej na targi naszych projektów. Każda grupa miała za zadanie przygotować swoje stoisko i jak najlepiej się zaprezentować. Nad naszym projektem pracowała Paulina Zarzyka, Kamila Remijas (i nieobecna niestety na festiwalu) Katarzyna Markiewicz. Swoją wyróżniającą się formę nasze stoisko zawdzięczało też opiekunce pani Bożenie Tuszyńskiej-Firlej, która wspomagała nas fachowymi radami. Między stoiskami przechadzali się eksperci związani z filmem; krytycy filmowi, scenarzyści, reżyserzy. Każda grupa prezentowała się przed przydzielonym sobie ekspertem. Projekty naszej grupy, Garbowskiego Kinematografu, ocenił pan Jerzy Fedak. Po obejrzeniu filmu nie obyło się bez krytyki, ale usłyszałyśmy też słowa motywujące nas do pracy.

Festiwal zakończył pokaz filmu „Księżycowi kochankowie” i dyskusja na jego temat w kinie Muranów. I wtedy mieliśmy okazję spotkać się z filmowym ekspertem – Kają Klimek. Przed seansem obejrzelśmy prezentację opowiadającą o twórczości Wesa Andersona – reżysera „Księżycowych Kochanków”.

Podsumowując: po raz pierwszy od bardzo dawna czułam się na tym festiwalu jak wśród rodziny. Spotkali się tam ludzie, który wszyscy kochają, kręcą, omawiają, wymyślają filmy. Dla nas filmy są częścią życia i dużo z nas łączy z filmem przyszłość.

Czy każdy może kręcić filmy? – tak, absolutnie każdy. Wystarczy tylko trochę uczucia i pomysłu. Nie jest potrzebny dobry sprzęt, bo jeśli będzie czuć w naszym filmie prawdziwe emocje, to nawet kręcony słabą kamerą zrobi wrażenie.

Bo nie spotykają się tam tylko technicy i informatycy, ale przede wszystkim artyści, twórcy, pisarze. Widzą nie tylko oczami, ale też duszą i potrafią odczytać to, co chcieliby przekazać.

Filmowcem, grafikiem filmowym może być każdy. Podczas wizyty w studiu Newborn zadaliśmy panom pytanie, jakie studia trzeba skończyć, żeby móc pracować w takim studiu jak oni. Usłyszeliśmy, że studia tak naprawdę nie są ważne, ważna jest pasja. Jeden z pracowników studia Newborn wzruszył tylko ramionami i powiedział, że on przyszedł tu kiedyś z pizzą i tak już został. Także morał jest już teraz prosty. Kręcić filmy KAŻDY może. I zachęcam was do tego serdecznie, bo warto.

Paulina Zarzyka

„Opowiem ci o wolnej Polsce”

Już po raz szósty garbowska młodzież wzięła udział w Ogólnopolskiej Konferencji „Opowiem ci o wolnej Polsce”. Pod okiem Bożeny Tuszyńskiej-Firlej, nauczycielki historii, tym razem pracowały dwie grupy projektowe. Jedną z nich stanowili absolwenci, drugą uczniowie PG w Garbowie.

Absolwenci zajęli się tematem „**Tam i z powrotem**”, czyli losami osób deportowanych do ZSRR w czasie II wojny światowej. Swoimi przeżyciami podzieliли się z nimi p. Teresa Dukowska z d. Kozłowska i p. Marian Staniec, którzy podczas deportacji byli jeszcze małymi dziećmi, ale doskonale pamiętają ile dobroci zaznali od tamtejszych mieszkańców, dzięki którym mogli przetrwać ten tragiczny czas. Relacja trzeciego świadka p. Józefa Chyża, który służył we flocyli rzecznej, dotyczyła walk we wrześniu 1939 r. na wschodniej granicy, gdzie dostał się do niewoli radzieckiej.

Uczniowie PG w Garbowie zainteresowali się tematem Żydów, Niemców i granatowych policjantów, żyjących na terenie gminy Garbów w czasie wojny. Główną rolę w projekcie „**Oni byli wśród nas**” odegrał granatowy policjant Władysław Henszke, który przyjechał do Garbowa z Chojnic na Pomorzu. Pan Henszke, pomimo pełnionej przez siebie funkcji, został przyjęty przez mieszkańców Garbowa bardzo serdecznie, zapewne dlatego, że wykorzystywał swoją pozycję do pomocy innym ludziom.

Podsumowanie projektów nastąpiło w dniach 2-4 czerwca 2013r. w Warszawie. Pierwszego dnia konferencji wszystkie grupy projektowe spotkały się w Centrum Edukacyjnym Instytutu Pamięi Narodowej „**Przystanek Historia**”. Po powitaniu odbyły się zajęcia integracyjne, które miały na celu przybliżenie innym grupom tematu swojego projektu i wymianę doświadczeń. Podczas konferencji prasowej, przedstawiono krótki instruktaż, dotyczący tego, jak dobrze wypaść na konferencji w Muzeum Powstania Warszawskiego.

W poniedziałek 3 czerwca odbyły się **targi projektów**. Każda drużyna musiała zaaranżować własne stoisko, na którym prezentowała to, co przygotowała w ciągu całego roku. Do każdej grupy został przydzielony ekspert, który oceniał pracę młodzieży, poznawał szczegóły projektu, rozmawiał z uczestnikami. Stoisko projektu „**Tam i z powrotem**” odwiedził dr Andrzej Zawistowski - dyrektor Biura Edukacji Publicznej Instytutu Pamięi Narodowej, natomiast zajmujących się tematem „**Oni byli wśród nas**” zaszczylił obecnością dr Łukasz Kamiński - prezes Instytutu Pamięi Narodowej. Po zwiedzeniu stoisk, eksperci podsumowali działania uczniów i nauczycieli. Zwracali uwagę na tematy i formy ich prezentacji.

We wtorek w **Muzeum Powstania Warszawskiego** zespoły obejrzały filmy przygotowane podczas realizacji projektu i wzięły udział w konferencji prasowej, prowadzonej przez zespół programu. Warto dodać, że film przygotowany przez uczniów i absolwentów Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II z Garbowa pt. „**Granatowy Przyjaciel**” opowiadający historię granatowego policjanta Władysława Henszke, wzbudził największe zainteresowanie i cieszył się uznaniem krytyków filmowych.

Na zakończenie konferencji wszyscy jej uczestnicy – Kamila Beda, Julia Czarnecka, Kinga Józwiak, Kamil Kanadys, Adrianna Latoch, Anna Marek, Kamila Remijas otrzymali pamiątkowe dyplomy, po czym zwiedzali Muzeum Powstania Warszawskiego.

*Kamila Beda
uczennica klasy IIIId PG im. Jana Pawła w Garbowie*

XXI Sesja Rady Gminy

W dniu 11 września odbyły się obrady XXI sesji Rady Gminy. Po przyjęciu porządku obrad głos zabrał wójt, składając sprawozdanie z działalności gminy między sesjami.

Wójt poinformował, że w tym czasie był prowadzony bardzo szeroki front inwestycyjny (tekst obok), oprócz tego podejmowano ważne decyzje dla mieszkańców gminy m.in. było wyłożone studium i zmiany w planie zagospodarowania przestrzennego, mieszkańcy mogli zapoznać się ze zmianami i wnieść swoje uwagi. Odbywały się liczne imprezy i wydarzenia kulturalne i artystyczne, z których niewątpliwie najważniejsze były dożynki gminne, których gospodarzem były Leśce i z tej roli wywiązały się znakomicie, w czym główna zasługa Koła Gospodyń Wiejskich oraz innych mieszkańców Lesiec na czele z radnym Dariuszem Grabarzem i sołtysiem Robertem Zarzyką oraz starostami dożynek Agatą Kołtun i Sylwestrem Tarką.

Następnie głos zabrała skarbnik gminy Katarzyna Miszczuk przedstawiając radnym informację o przebiegu wykonania budżetu za I półrocze 2013 roku.

W kolejnym punkcie obrad radni podjęli uchwałę w sprawie przedłużenia do 31.12.2013 roku czasu obowiązywania dotychczasowych cen za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzenie ścieków dla Enekoinvest SA.

Następnie Rada podjęła uchwałę w sprawie ustalenia dopłat do cen wody dla grupy odbiorców wykorzystujących wodę na cele prowadzenia gospodarstw domowych, gospodarstw rolnych oraz instytucji, które nie prowadzą działalności gospodarczej, dla których dostawcą wody jest Enekoinvest SA.

W kolejnym punkcie obrad Rada podjęła uchwałę w sprawie zasad udzielania i rozmiaru zniżek tygodniowego, obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycielom, którym powierzono stanowisko kierownicze oraz w sprawie określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć niektórych nauczycieli, obowiązujących w szkołach prowadzonych przez gminę Garbów.

Rada podjęła uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej w wysokości 200 tys. zł. Powiatowi Lubelskiemu na położenie asfaltu na drodze powiatowej w Gutanowie.

W toku dalszych obrad radni podjęli uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Lubelskiemu w wysokości 500 tys. zł z przeznaczeniem na wzmocnienie tłuczniami i położenie asfaltu na drodze powiatowej Leśce-Piotrowice Kolonia-Osówka.

Rada podjęła uchwałę w sprawie uzupełnienia sieci publicznych przedszkoli o inne formy wychowania przedszkolnego, poprzez utworzenie w roku szkolnym 2013/2014 Zespołów Wychowania Przedszkolnego w Szkołach Podstawowych w: Przybysławicach, Woli Przybysławskiej i Garbowie.

Rada podjęła uchwałę w sprawie zmiany budżetu gminy na 2013 r. Zostały zwiększone dochody o 5.837 zł do kwoty 25.165.100 zł. Zostały zwiększone wydatki o 115.837 zł do kwoty 24.158.044 zł.

Radni podjęli uchwałę w sprawie zmiany wieloletniej prognozy finansowej na lata 2013-2016. Podjęcie powyższej uchwały spowodowało obniżenie wysokości planowanej nadwyżki budżetowej w 2013 r. do kwoty 1.007.056 zł, zwiększenie kwoty długu na dzień 31.12.2013 r. do 676.400 zł,

zwiększenie wysokości przypadających do spłaty w 2014 r. rat kredytów i pożyczek o 110.000 zł.

Kolejną, bardzo ważną dla mieszkańców podjętą uchwałą była uchwała w sprawie wyrażenia zgody na nabycie na rzecz gminy Garbów prawa użytkowania wieczystego nieruchomości gruntowej zabudowanej budynkami i budowlami stacji wodociągowej położonej w Zagrodach. Konieczność podjęcia tej uchwały wynika z faktu, że w momencie prywatyzacji Cukrowni Garbów w latach 90-tych, ówczesne władze gminy nie zadbały o zabezpieczenie interesu gminy, tym bardziej jest to bulwersujące, że ówczesny wójt i Rada Gminy byli bardzo mocno zaangażowani w proces prywatyzacji i mieli bardzo dużo do powiedzenia. Należy podkreślić, że ujęcie wody w Zagrodach jest największym na terenie gminy. Woda jest surowcem strategicznym. Stacja w Zagrodach stanowi rezerwę w sytuacji, gdy pojawią się inwestorzy, którzy będą zainteresowani np. budową przetwórnicy owocowo-warzywnej na terenie po zlikwidowanej Cukrowni Garbów. W przypadku zamknięcia stacji wodociągowej w Zagrodach gmina Garbów nie miałaby możliwości zapewnić dostaw wody do takich zakładów, a wybudowanie nowego ujęcia wymagałoby długotrwałych procedur formalno-prawnych oraz długiego i bardzo kosztownego procesu inwestycyjnego. Niedopuszczenie do zamknięcia ujęcia wody w Zagrodach ma przede wszystkim aspekt ekonomiczny, ale także symboliczny w odniesieniu do nieodpowiedzialnej prywatyzacji a następnie likwidacji Cukrowni Garbów.

W nawiązaniu do wcześniej podjętej uchwały Rada podjęła uchwałę w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Garbów dla terenu ujęcia wody w Zagrodach.

W kolejnym punkcie obrad przewodniczący Rady Jan K. Dudzik zapoznał radnych z pismami, jakie wpłynęły na jego ręce. Przewodniczący odczytał m.in. odpowiedź udzieloną radnej Agnieszce Nalewajek przez LUW Wydział Prawny Nadzoru i Kontroli, w którym radna zarzucała, że uchwała Rady Gminy narusza przepisy prawa i stanowiła o niegospodarności majątkiem gminnym. Urząd Wojewódzki stwierdził, że uchwała podjęta przez Radę Gminy jest zgodna z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, w tym, w szczególności z powołanym w podstawie prawnej przepisem art.37.ust.4 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami. W ocenie organu nadzoru brak podstaw prawnych do zakwestionowania zgodności z prawem uchwały w sprawie dzierżawy działki dla firmy Polkomtel.

W toku dalszych obrad radna A. Nalewajek w imieniu Zarządu Stowarzyszenia Wspólnota Garbowska odczytała oświadczenie, które w bardzo ostrych i aroganckich słowach krytykuje wójta za odmowę wydania zezwolenia na przeprowadzenie festynu.

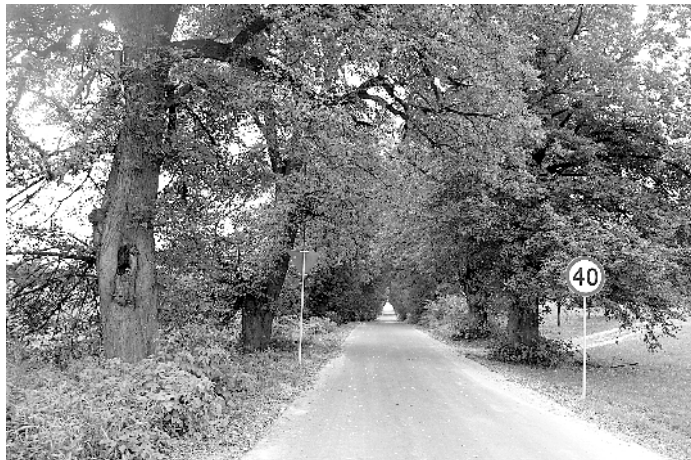
Wójt odpowiedział, że nie może się zgodzić, by istniał chociażby cień zagrożenia, że przychodzący na festyn gość dozna jakichkolwiek obrażeń z powodu sprzętu, na którego udział w festynie wyda zgodę, a w szczególności na urządzenie strzelnicy na placu, na którym ma się bawić kilkadziesiąt osób, takie zamiary można określić jako skrajną nieodpowiedzialność. Wójt stwierdził, że w każdej chwili jest gotów podpisać umowę na udostępnienie budynku i placu na organizację festynu, ale z wyłączeniem „atrakcji” zagrażających zdrowiu i życiu uczestników.

Kazimierz Firlej

Inwestycje gminne

W miesiącach letnich był prowadzony bardzo szeroki front inwestycyjny. Nastąpił końcowy odbiór kanalizacji Garbowa - etap II. W tym etapie wybudowano 5280 m sieci grawitacyjnej i tłocznej, wykonano 105 przyłączy o łącznej długości 3124 m, 2 przepompownie ścieków wraz z przyłączami energetycznymi. Inwestycja trwała od 6.06.2012 do 28.05.2013. Wartość robót wyniosła 2.484.600 zł i była w znacznym stopniu dofinansowana z funduszy europejskich w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego.

Został zakończony remont budynku starej szkoły wraz z urządzeniem plenerowego centrum kulturalno-rekreacyjnego, wartość prac wyniosła 377.867 zł. Powyższa inwestycja została sfinansowana w kwocie 243.042 zł z funduszy unijnych. W ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych

została wybudowana droga w Bogucinie, tzw. Lipy (fot.)

Wartość inwestycji wyniosła 317.436 zł z czego 50% kosztów budowy pokrywa budżet państwa. Zostało wybudowanych 938 m drogi. Najpierw została wykonana podbudowa betonowa szerokości 4,9 m i grubości 15 cm, następnie położona 4 cm warstwa wiążąca asfaltu a na koniec 4 cm warstwa ścieralna asfaltu. Starania o budowę tej drogi trwały dwa lata, jej budowa była możliwa m.in. dzięki SUR w Garbowie oraz Marianowi Podolskiemu z Bogucina, którzy podpisali z gminą umowy partnerskie, deklarując swój udział finansowy w budowie drogi, za co gmina uzyskała dodatkowe punkty, które były niezbędne do uzyskania dofinansowania. W tym miejscu pragnę serdecznie podziękować w imieniu wszystkich użytkowników drogi panu M. Podolskiemu i SUR w Garbowie za zrozumienie i prospołeczną postawę.

Inną inwestycją wykonaną w tym czasie było utwardzenie dna wąwozu lessowego w Garbowie (fot.). W ramach tej inwestycji wybudowano 292 m chodnika oraz 120 m asfaltu. Wartość prac wyniosła 135 tys. zł, z czego 80% tej kwoty pochodziło z budżetu państwa.

W tym czasie zostały położone nawierzchnie asfaltowe na podbudowach betonowych w Garbowie I o długości 805 m i wartości 132.143 zł, Garbowie II 640 m i wartości 105.179 zł, Woli Przybysławskiej 490 m za kwotę 92.719 zł, Mesznie 180m o wartości 37.288 zł, Zagrodach 470m za cenę 64.747 zł, Piotrowicach Kolonii 585 m o wartości 80.589 zł, przy czym na tę drogę otrzymaliśmy dotację z Urzędu Marszałkowskiego w ramach Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie 30 tys. zł. W najbliższym czasie zostanie położone 600 m asfaltu za kwotę 82.656 zł w Przybysławicach. Droga zostanie wykonana po wybudowaniu wodociągu, który jest obecnie wykonywany przez Grupę Techniczną Urzędu Gminy, wartość prac wyniesie ok. 40 tys. zł.

Została wykonana podbudowa betonowa o długości 1390 m i wartości robót 140.905 zł na drodze powiatowej w Woli Przybysławskiej. Powiat sfinansował zakup piachu za kwotę 56.346 zł, natomiast pozostałe koszty w kwocie 84.559 zł poniosła gmina (cement, praca sprzętu, kierownik budowy).

Wykonane zostały dwa odcinki dróg betonowych o łącznej długości 330 m w Gutanowie, wartość prac wyniosła 35.500 zł.

Zostało wykonane nowe pokrycie dachowe z blachodachówki na budynku Urzędu Gminy. Poprzednie pokrycie było wykonane niedawno, bo tylko 13 lat temu, ale dach był wykonany wyjątkowo niedbale i od razu przeciekał. Zaszła więc konieczność wykonania nowego dachu, żeby budynek nie uległ zniszczeniu. Wartość prac wyniesie ok. 47 tys. zł.

Kazimierz Firlej, wójt gminy

Minał miesiąc

1.09. 74 Rocznicą wybuchu II wojny światowej.

fot. K. Oleszek

2.09. Rozpoczęcie roku szkolnego 2013/2014.

- Zebranie wiejskie w Gutanowie.

7.09. Zebranie wiejskie w Woli Przybysławskiej I i II.

8.09. Zebranie wiejskie w Borkowie.

10.09. Zebranie wiejskie w Karolinie.

11.09. XXI Sesja Rady Gminy Garbów.

12.09. 330 Rocznicą Odsieczy Wiedeńskiej.

14-15.09. Dożynki Prezydenckie w Spale. Wieniec KGW z Garbowa zajął I miejsce.

16.09. Zebranie wiejskie w Janowie.

17.09. 74 Rocznicą agresji Rosji Sowieckiej na Polskę.

- Sesja Sołtysów i Zebranie wiejskie w Bogucinie.

22.09. Zebrania wiejskie w Przybysławicach, Piotrowicach Wielkich, Leścach, Piotrowicach Kolonii i Mesznie.

24.09. Spotkanie KGW z Garbowa z Krzysztofem Hetmanem, Marszałkiem Województwa.

25.09. Podsumowanie ewaluacji w SP w Woli Przybysławskiej.

26.09. Zebrania wiejskie w Garbowie I i II.

27.09. Zebranie wiejskie w Zagrodach.

Na spacerze z kijkami...

„Nordic Walking jest najlepszym wprowadzeniem do aktywnego życia, a sukces w jego uprawianiu nie jest wspierany wielkimi słowami, lecz małymi krokami”

Przed współczesną kobietą stawiane są coraz wyższe wymagania w zakresie życia zawodowego i rodzinnego. Dzisiejsza kobieta powinna być wykształcona, mądra życiowo, przedsiębiorcza, a jednocześnie troskliwa i dbająca o rodzinę. Pełnieniu wielorakich ról sprzyja aktywność fizyczna poprawiająca samopoczucie, przynosząca relaks i odprężenie psychiczne, dająca siłę do realizacji codziennych zadań. Dla nich głównie jak się okazuje jest Nordic Walking, jedna z najnowszych aktywności fizycznych. Osobiście uważam, że to wspaniała aktywność fizyczna, dla wielu osób doskonała forma rehabilitacji oraz nie olimpijska dyscyplina sportu. Oczywiście, że korzystanie z kijków podczas marszu może z początku być nieco trudne. Skoordynowanie ruchów, połączenie 10 kroków techniki wieloma elementami postawy często następczą mnóstwo kłopotów. Trzeba się tego nauczyć pod okiem profesjonalnie do tego przygotowanego instruktora.

W efekcie systematycznego treningu, Nordic Walking doprowadzi do: polepszenia zdrowia, zwiększenia sprawności intelektualnej, lepszego radzenia sobie z emocjami, a co za tym idzie, do bardziej świadomego i radosnego życia. Nordic Walking będzie więc dla nas użytecznym, ale i przyjemnym sposobem spędzania czasu, poznawania nowych miejsc i nowych ludzi.

Oczywiście stereotypem jest mówienie, że Nordic Walking jest aktywnością wyłącznie dla kobiet. Warsztaty przeprowadzone w Garbowie podczas Festynu Gminnego, który odbył się w czerwcu 2013r. pokazały, że chodzenia z kijkami uczyli się również panowie. Wśród osób bardzo aktywnych w propagowaniu Nordic Walking na arenie Lubelszczyzny oraz całej Polski znajdują się mieszkanki Garbowa.

fot. has

Panie Bożena Jesionowska, Alicja Kowalcyk, (fot.) Ewa Chabros, Beata Rybkowska, są aktywnymi członkiniami Stowarzyszenia Klubu Sportowego Nordic Walking „zNORDIC ŚWIDNIK”, trenowały bądź też nadal trenują pod moim okiem oraz biorą udział w organizowanych zawodach. W roku bieżącym za nami już dwie imprezy Pucharu Lubelszczyzny „LUBELSKIE TEŻ CHODZI” w Lubartowie i Świdniku oraz Mistrzostwa Polski w Polanicy Zdrój, a także kilka imprez Pucharu Polski: w Świdniku, Kolbuszowej i Pakości. Reprezentantki klubu zajmują w klasyfikacji generalnej Pucharu Polski wysokie miejsca, więc wszyscy możemy być z tego dumni, bo to nie lada wyczyn. Czekamy na dalsze ich sukcesy! Wszystkich natomiast zachęcam do uprawiania profesjonalnych marszów z kijkami, zaprasza na treningi i warsztaty oraz do zaopatrzenia się w profesjonalne kijki.

Marzena Skibińska-Sobczuk, trener i instruktor, prezes Lubelskiego Oddziału Polskiej Federacji Nordic Walking
marzenasobczuk@interia.pl 515 24 47 47

Dni Otwarte Firmy Bejo Zaden w Konotopie

Grupa 45 rolników z gmin: Garbów, Niemce i Końskowola wzięła udział (29 sierpnia) w Dniach Otwartych Firmy Bejo Zaden w Konotopie. Wyjazd zorganizowała Renata Podlodowska, kierownik Zespołu Doradztwa Rolniczego w Elizówce.

Zwiedzający mogli zapoznać się z pełną ofertą firmy, obejrzeć pola demonstracyjne, jak również zasięgnąć informacji w zakresie ekologii, agrotechniki oraz ochrony roślin. Grupę rolników z Lubelszczyzny oprowadzał Marcin Moczulski przedstawiciel regionalny na Polskę Wschodnią.

Dni Otwarte Bejo Zaden cieszą się ogromną popularnością zarówno wśród producentów, dystrybutorów, jak i przedstawicieli zakładów przetwórczych. Firma Bejo Zaden Poland reprezentuje holderską firmę nasienno-hodowlaną. Przedmiotem działalności jest dystrybucja nasion oraz ich produkcja i hodowla nowych odmian. Specjalnością Bejo są nasiona warzyw gruntowych wyłącznie do upraw profesjonalnych.

Asortyment firmy obejmuje ponad 1000 różnych odmian reprezentujących 50 gatunków. Działania firm nasiennych prowadzone są w kierunku poprawy walorów wizualnych warzyw, gładkości, koloru, poprawy walorów użytkowych dla producentów, czyli zdrowotności – tolerancja, odporność na choroby i szkodniki, oraz przydatności do obróbki mechanicznej. Dla konsumenta ważny natomiast jest smak, kolor i atrakcyjność wyglądu.

has (fot. S.M.S.)

Lato zamknięte w słoju...

Nastała jesień, pora więc na zbiór owoców i warzyw. Dziś podajemy kilka przepisów na przetwory z gruszek, śliwek i jarzębiny – to pozycja obowiązkowa w zimowej spiżarni! Owoce te oprócz wartości smakowych zawierają właściwości lecznicze i zdrowotne. Od bardzo dawna wykorzystywano je w medycynie naturalnej jako antidotum na rozmaite choroby.

Gruszki – są bogate m.in. w potas, fosfor, wapń i magnez. Zawierają także witaminy A, B1, B2, B6, C i PP. Mają wspaniały wpływ na nasz układ trawienny, mogą też być wskazane przy leczeniu kamicy nerkowej oraz podczas zapalenia dróg moczowych. Regularne ich spożywanie może pobudzać nasz mózg do wydajniejszego działania. Wystarczy zjadać 1 gruszkę na 3-4 dni i w ten sposób naturalnie zapobiegamy ryzyku wystąpienia osteoporozy.

Śliwki – wyróżniają się niezwykle bogactwem witamin i minerałów, które znajdziemy nie tylko w świeżych, ale i suszonych owocach. Mają silne działanie antyoksydacyjne, zmniejszają więc ryzyko rozwoju nowotworu. Szczególnie zalecane są osobom, które mają problemy z uciążliwymi zaparciami – dzięki zawartości pektyn (rodzaj błonnika) śliwki pobudzają perystaltykę jelit oraz „wymiatają” zalegające w nich resztki pokarmu i produkty przemiany materii. Biorąc pod uwagę przeciwutleniające oraz przeciwdziałające zaparciom działanie śliwek, owoc ten stanowi ważny produkt w profilaktyce raka jelita grubego. Codzienne spożywanie 3-4 śliwek może nas uchronić przed jego rozwojem. Dieta bogata w śliwki działa również przeciwmiażdżycowo, hamując wchłanianie cholesterolu, a dzięki zawartości magnezu i witaminy B6 korzystnie oddziałuje na układ nerwowy. Potas natomiast pomaga uregulować ciśnienie krwi. Śliwki zawierają znaczną ilość witaminy K, która reguluje proces krzepnięcia krwi oraz witaminy C, uszczelniającej naczynia krwionośne. Dobroczynne działanie ma również wyciąg z kory śliwy afrykańskiej – wyciąg ten stosowany jest w leczeniu schorzeń prostaty.

Owoce jarzębiny zawierają sporo cukrów, kwasów organicznych, składników mineralnych oraz pektyn. Są tak samo bogate w witaminę C, jak owoce cytrusowe. Mają dwa razy więcej beta-karotenu niż marchew. Jarzębina obniża poziom tłuszczów i wspomaga pracę wątroby. Związki zawarte w kwiatach i owocach jarzębiny mają także działanie przeciwzapalne. Stare przepisy mówią o podawaniu konfitur z jarzębiny osobom chorym, cierpiącym na uporczywy kaszel. Dawniej przyrządzano z nich także napary, które wykorzystywano w leczeniu stanów zapalnych żył. Owoce można stosować pod postacią naparu jako lek moczopędny (przy kamicy nerkowej i pęcherzowej) oraz przy zaburzeniach przewodów pokarmowych, schorzeniach wątroby i nieżyłce żołądka.

Źródło: wiadomości z prasy i internetu

Dżem gruszkowo-jabłkowy

Składniki: 1kg gruszek i 1 kg jabłek, 1 kg cukru (jak kto woli mniej), laska wanilii, pół łyżeczki cynamonu.

Przygotowanie: Jabłka pokroić i gotować do momentu rozpadnięcia się. Gruszki obrać, zetrzeć na tarce o dużych oczkach (jak miękkie to pokroić w kawałki). Dorzucić do dżemu jabłkowego, dodać cukier i razem gotować, by odparował nadmiar wody. Gorący dżem przekładać do słoików. Zakręcać i odwracać do góry dnem.

Chutney gruszkowy

„Czatnej” (czytaj czatnej) to idealny dodatek do serów pleśniowych, do mięs i wędlin.

Składniki: 1 kg gruszek, 1 kg cebuli, ok. 100 ml octu jabłkowego, lub lampka wina białego, ok. 350-400 g cukru, 1 łyżeczka cukru z wanilią, 1/2 szklanki wody, 1,5 łyżeczki cynamonu, 1 ziele angielskie, 2 goździki.

Wykonanie: kroimy drobno cebulę i gruszki. Dodajemy pozostałe składniki, smażymy, mieszając produkty w garnku, przykrywamy pokrywą i zostawiamy na 40 minut. Dalej smażymy na niewielkim ogniu aż płyn odparuje a masa będzie gęsta. Nakładamy do słoików i zakręcamy. Stawiamy do góry dnem by dobrze się zawekowały.

Chutney śliwkowy

Składniki: 1kg cebuli, 1kg śliwek, ok. 400-450g cukru (dodajemy według swojego uznania), sok z 1 cytryny, 1/2 szklanki rodzynek, 1/2 szklanki wody, ok. 150 ml octu jabłkowego, 1,5 łyżeczki cynamonu, 1 łyż. imbiru, 2 goździki.

Wykonanie: Cebulę kroimy w piórka i wkładam do garnka o grubym dnie. Do tego dodajemy pokrojone śliwki, ocet, sok z cytryny, wodę, przyprawy, cukier i rodzynek, a po wymieszaniu przykrywam pokrywą i zostawiam na 40 minut duszenia. Następnie całość smażymy na niewielkim ogniu aż do zredukowania większości soku. Kiedy chutney jest gęsty to przekładamy do wyparzonych słoików i stawiamy je do góry dnem.

Knedle ze śliwkami

Składniki: 1 kg ziemniaków, 250 g mąki pszennej, 3 łyżki maki ziemniaczanej, 1/2 łyżeczki soli, 2 jajka.

Wykonanie: ugotowane ziemniaki przepuszczamy przez praskę, dodajemy mąkę, sól i jajka, wszystko dokładnie wyrabiamy na stolnicy, podsypując mąką. Następnie formujemy wałek i dzielimy na mniejsze kawałki, z każdego formujemy placuszek, na który nakładamy po dwie połówki śliwek (można pocukrzyć, lub delikatnie podsmażyć, aby zmiękły owoce), następnie robimy kulę dłońmi. Gotujemy we wrzącej i lekko osolonej wodzie. W tym czasie rozpuszczamy masło na patelni i dodajemy startej bułki i tym polewamy knedle.

Placki ze śliwkami

Składniki: 400 g mąki pszennej, 250 ml śmietany (12%), około 350 g śliwek, 4 jajka, 3 łyżki cukru, 1/3 łyżeczki soli, 2 łyżeczki proszku do pieczenia, olej do smażenia.

Wykonanie: Do miski wlewamy jajka, śmietanę, sól, proszek do pieczenia, cukier i wszystko razem roztrzepujemy. Gdy składniki są połączone dodajemy mąkę i dokładnie mieszamy. Masa powinna być dość gęstej konsystencji. Śliwki kroimy na drobne kawałki i dodajemy do ciasta, wszystko razem mieszamy. Smażymy na rozgrzanym tłuszczu na złoty kolor.

Dżem z jarzębiny, jabłek i gruszek

Składniki: 1 kg jarzębiny – 1/2 kg jabłek, 1/2 kg gruszek, 1/2 kg cukru.

Przygotowanie: Owoce jarzębiny płuczemy i odsączamy, następnie wysypujemy do garnka z grubym dnem i zalewamy połową szklanki wody. Gotujemy na małym ogniu, pod przykryciem, do chwili, aż owoce zaczną pękać. Następnie wysypujemy cukier, chwilę podgrzewamy, dodajemy pokrojone drobno jabłka i gruszki. Smażymy na małym ogniu do chwili, aż owoce staną się przezroczyste. Od czasu do czasu delikatnie mieszamy, aby dżem się nie przypalił! Wyparzone słoiki napełniamy gorącym dżemem i zakręcamy (*ja zamykam słoiczek, podpalając kroplę spirytusu, rozprowadzoną na denku pokrywki*).
Życzymy smacznego!

eSeMeSy

Wcześniej z Garbowa
był cukier biały,
a teraz wieńiec
mamy wspaniały!
***

Jeśli chcesz mieć
sukces trwały
Jedź z wieńcem do Spaty!!!
***

Nie byłem w Pile
Byłem w Spale
gdzie dożynkowe wieńce
fotografuje się wspaniale
***

Na gwałt chcieli zobaczyć
dożynki w Spale,
ale nie wyszło im wcale...
***

Wielka jest w gminie
do współpracy ochota...
Zwłaszcza, że o wszystko
„dba” nasza wspólnota!
***

Z książki aforyzmów

Dopóki człowiek potrafi podziwiać i kochać – pozostaje młody.
Pablo Casals

Żyjemy naprawdę tylko wtedy, kiedy się cieszymy ludzką
życzliwością.
Johan Wolfgang Goethe

Krytykować to znaczy przekonywać autora, że nie robi tego
tak, jak ja bym to zrobił, gdybym potrafił.
Karel Čapek

Wszyscy chcą zmienić świat, ale nikt nie chce zmienić siebie.
Lew Tołstoj

Uprzejmość tak mało kosztuje, a tak wiele można za nią kupić.
Charles de Talleyrand - Périgord

Im człowiek mądrzejszy i lepszy, tym więcej dostrzega dobra w
ludziach; im głupszy i podlejszy, tym więcej widzi w nich zła.
Lew Tołstoj

Cięty język to jedyne ostre narzędzie, które się nie tępi mimo
ciąglego używania.
Washington Irving

Jeżeli cię obrzucają błotem, strzeż się oddawać wet za wet,
bo musiałbyś się zniżyć i zadawać powtórnie.
József Eötvös

Nigdy się nie tłumacz – przyjaciele tego nie potrzebują,
a wrogowie i tak nie uwierzą.
Mark Twain

Największa satysfakcja w życiu – to świadomość, że się nikogo
nie skrzywdziło!
Antyfanos

Podziwiali obraz „Sobieski pod Wiedniem”

19 września br. 40 uczniów z klas II i III SP w Przybysławicach uczestniczyło w wycieczce do Garbowa. Wielu wrażeń dostarczył im spacer po parku. Dzieci podziwiały jego uroki, roślinność i zamieszkujące tam zwierzęta. Zwiedzały też pałac i zgromadzone eksponaty w Multimedialnej Izbie Tradycji.

Na koniec wysłuchały ciekawej lekcji historii, przygotowanej przez Krystynę Zlot, autorkę kopii obrazu – „Sobieski pod Wiedniem”. Serdecznie dziękujemy za poświęcony nam czas i dostarczenie tak cennych i miłych przeżyć.
Barbara Boguta

Festyn w Pszczelej Woli promujący Ekomuzeum Lubelszczyzny

W niedzielę 22 września Zespół Szkół Rolniczych w Pszczelej Woli - jeden z obiektów na szlaku Ekomuzeum Lubelszczyzny gościł u siebie gestorów pozostałych obiektów oraz turystów chcących zapoznać się z ofertą Ekomuzeum. To był już drugi festyn promujący projekt współpracy trzech lokalnych grup działania: LGD „Kraina wokół Lublina”, LGD „Owocowy Szlak”, LGD „Zielony Pierścień”.

Główną atrakcją festynu była możliwość wzięcia udziału w warsztatach z rękodzieła i tradycyjnego rzemiosła. Przedstawicielki Regionalnego Ośrodka Kultury i Sportu w Krzczonowie poprowadziły warsztaty z wykonywania tradycyjnych dekoracji kwiatowych z papieru. Pani Bogumiła Wójcik, na co dzień prowadząca gospodarstwo agroturystyczne w Olszance, uczyła chętnych uczestników festynu haftowania.

Przedstawicielki Multimedialnej Izby Tradycji w Garbowie poprowadziły warsztaty z wykonywania dekoracji kwiatowych z bibuły i krepiny. Ponadto odbyły się warsztaty z ceramiki i rzeźby w drewnie, a gospodarze – Zespół Szkół Rolniczych w Pszczelej Woli prowadzili pokazy wytwarzania produktów pszczelarskich. Wszystkie warsztaty i pokazy cieszyły się dużym zainteresowaniem. Festyn uświetniły występy lokalnych zespołów ludowych oraz dziecięce zespoły taneczne tj.: Zespół Ludowy z Centrum Kultury i Promocji w Piotrowicach, Zespół Śpiewaczy Zofii Madejek „Kalina” z Puszna Godowskiego, Kapela „Cyja” oraz Zespół Taneczny „Galimatias” z Centrum Kultury i Promocji w Piotrowicach.

Dziękujemy gestorom obiektów, zespołom oraz wszystkim obecnym za uczestnictwo. Mamy nadzieję, że mimo niesprzyjającej pogody festyn zachęcił turystów do korzystania z bogatej oferty Ekomuzeum Lubelszczyzny.

Tekst i fot. Daria Reszka

Festyn w Opolu Lubelskim Ekomuzeum Lubelszczyzny – żywa tradycja

29 września br. na Skwerze Miejskim w Opolu Lubelskim miała miejsce ostatnia impreza wieńcząca promocję projektu „Ekomuzeum Lubelszczyzny - Żywa Tradycja”. Na stoiskach zaprezentowało się 31 obiektów kultywujących tradycyjne rzemiosło i ginące zawody. Główną atrakcją była możliwość wzięcia udziału w warsztatach z rękodzieła i tradycyjnego rzemiosła. W programie były m.in. warsztaty ceramiczne, rzeźbienia w drewnie, ubijania masła wraz z degustacją, warsztaty florystyczne i inne. Na scenie wystąpiły lokalne zespoły ludowe oraz Grupa Teatralna „Pokolenie” z Opola Lubelskiego.

Spotkanie Młodych Archidiecezji Lubelskiej w parafii Garbów

Pielgrzymka do Sanktuarium w Wawolnicy

KGW z Zagród

KGW z Bogucina

fot. Katarzyna Oleszek

"GŁOS GARBOWA" - MIESIĘCZNIK. Redaguje kolegium w składzie:

Redaktor naczelny - Stanisław M. Stępiak, z-ca redaktora nac. - Leszek Luczywek, sekretarz redakcji - Halina Stępiak

Współpracują: Kazimierz Firlej, Małgorzata Sanaluta, Nina Bartoszcze-Wylaź, Paweł Matraszek, Edyta Kozuszek, Marta Plecha

WYDAWCA: Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Garbowskiej, 21-080 Garbów, tel. 81 50 18 668, e-mail: glosgarbowa@o2.pl

DRUK: INTERGRAF, www.intergraf-lubartow.pl; skład komputerowy - Krzysztof Nastalski

nakład 700 egz.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych oraz zastrzega sobie prawo opracowania tekstów i zmiany tytułów

Wszystkie zdjęcia bez podpisu - Stanisław M. Stępiak

WIZYTA U MARSZAŁKA WOJEWÓDZTWA

KGW Garbów z wieńcem w Urzędzie Marszałkowskim

Marszałek Krzysztof Hetman wręcza nagrodę Danucie Kulik

Kwiaty dla Ewy M. Wójcik

Dyplom dla Anny Chojnowskiej

Elżbieta Prażmo, D. Kulik, Kazimierz Firlej, Krzysztof Hetman, Małgorzata Sanaluta

fot. Anna Chojnowska

fot. Halina Stępiak